

Refleksiivisyys ja responsiivisuus oikeudessa

Abstrakti

Mirella Miettinen

Tieteen ja oikeuden rajapinnalla: ”by design” käsitteiden oikeudellisesta asemasta

Safe by design and *benign by design* –käsitteet ovat saaneet jalansijaa viime vuosina nano- ja lääkeyhteisöissä, tässä järjestyksessä. Keskeinen idea konsepteissa on, että valmistettavien nanomateriaalien tai lääkeaineiden terveys- tai ympäristövaikutukset otetaan huomioon ja pyritään minimoimaan jo suunnitteluvaiheessa. Mutta mikä on käsitteiden oikeudellinen asema? Voisiko niistä muotoutua sääntelyperiaatteita, joilla tieteen ja oikeuden vuorovaikutusta voitaisiin lisätä? Lisäisikö näiden käsitteiden ”oikeudellistaminen” oikeusjärjestelmän responsiivisuutta, ja vastavuoroisesti, vahvistaisiko se tasapuolisuutta ja ennakoitavuutta muissa yhteiskunnan osajärjestelmissä (terveydenhuolto, teknologia)? Heikentäisikö tieteellisten käsitteiden omaksuminen oikeudellisiksi sääntelyperiaatteiksi oikeusjärjestelmän refleksiivisyyttä?

Alustuksen tavoitteena on herättää ajatuksia ja saada oikeudellisen tutkijayhteisön mielipiteitä tästä teemasta, josta tarkoitukseni on kirjoittaa referee-julkaisu vuoden 2019 aikana.